

Balanç d'activitat de donació i trasplantament d'òrgans, teixits i cèl·lules a Catalunya, 2018

Jaume Tort

Organització Catalana de Trasplantaments

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

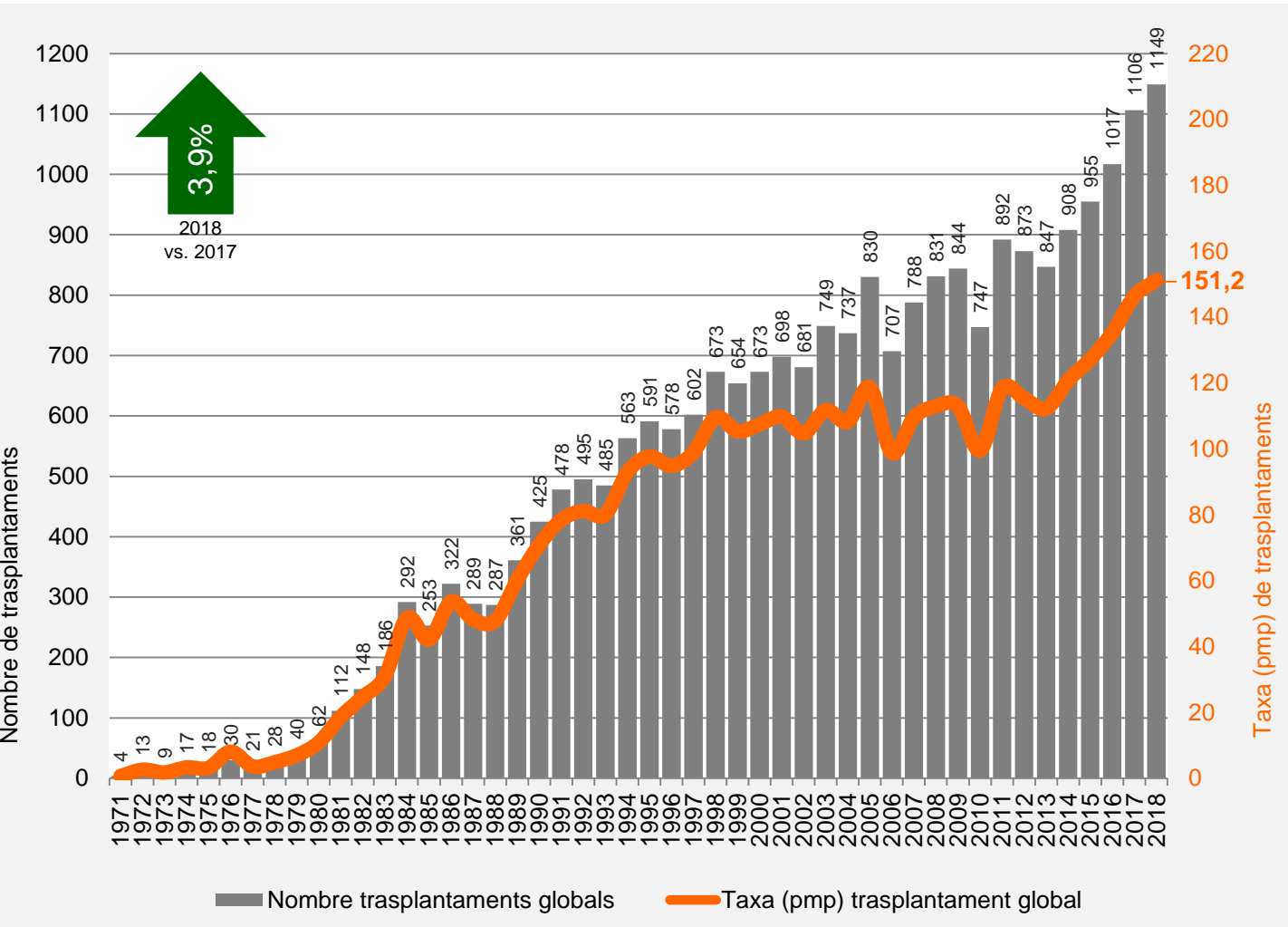
OCATT
Organització Catalana
de Trasplantaments

<https://trasplantaments.gencat.cat>

www.facebook.com/ocattorgans

Trasplantaments d'òrgans realitzats a Catalunya

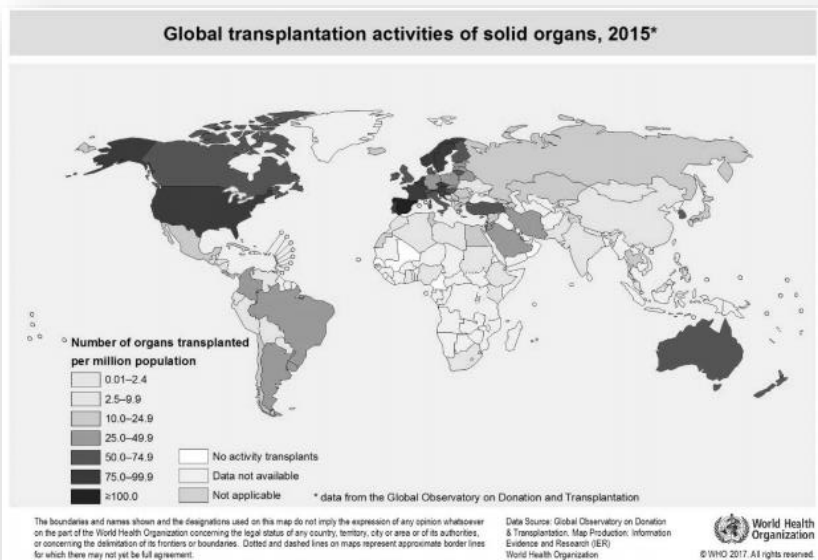
1.149
Trasplantaments

- ronyons **771**
- fetge **182**
- cor **71**
- pulmons **104**
- pàncreas **21**

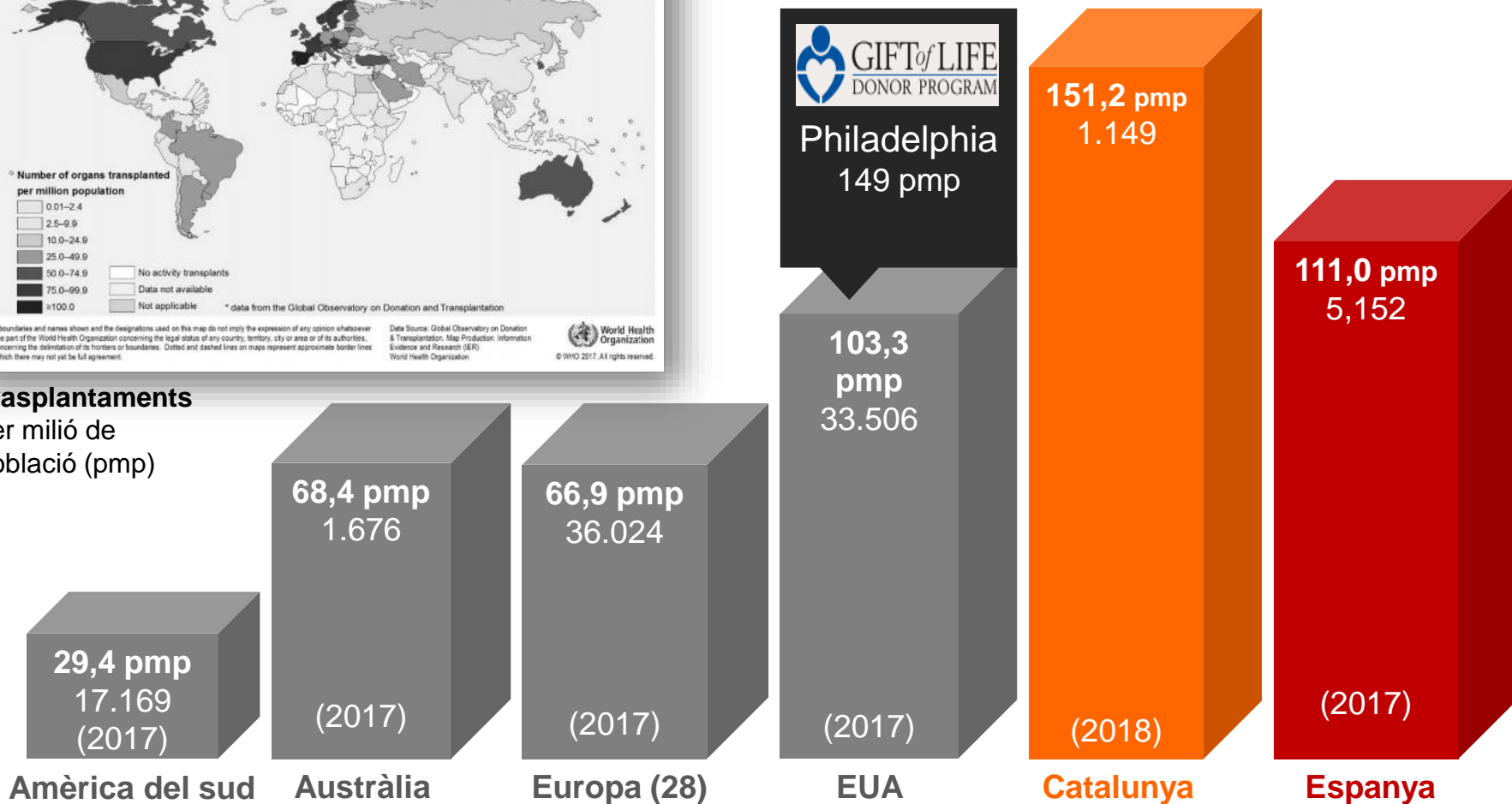
pmp: per milió de població

Nou rècord de trasplantament a Catalunya: 1.149 trasplantaments d'òrgans (151,2 trasplantaments pmp) al 2018

Trasplantament d'òrgans al món

Trasplantaments per milió de població (pmp)

Font. International figures on organ donation and transplantation. Newsletter Transplant, 2018. OCATT

La taxa de trasplantament de Catalunya (151,2 pmp) és una de les més altes del món

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

OCATT
Organització Catalana
de Trasplantaments

<https://trasplantaments.gencat.cat>

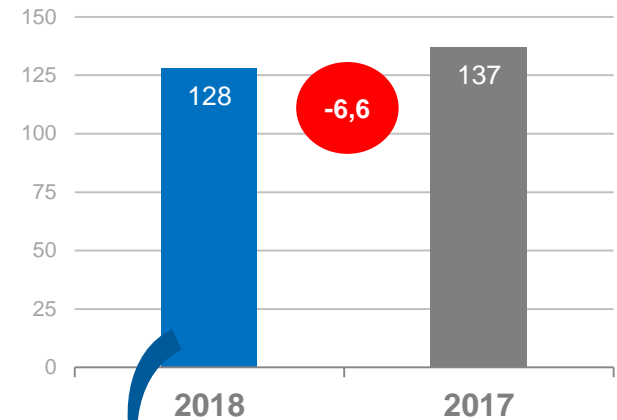
www.facebook.com/ocattorgans

Trasplantaments d'òrgans realitzats a Catalunya

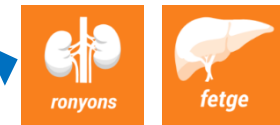
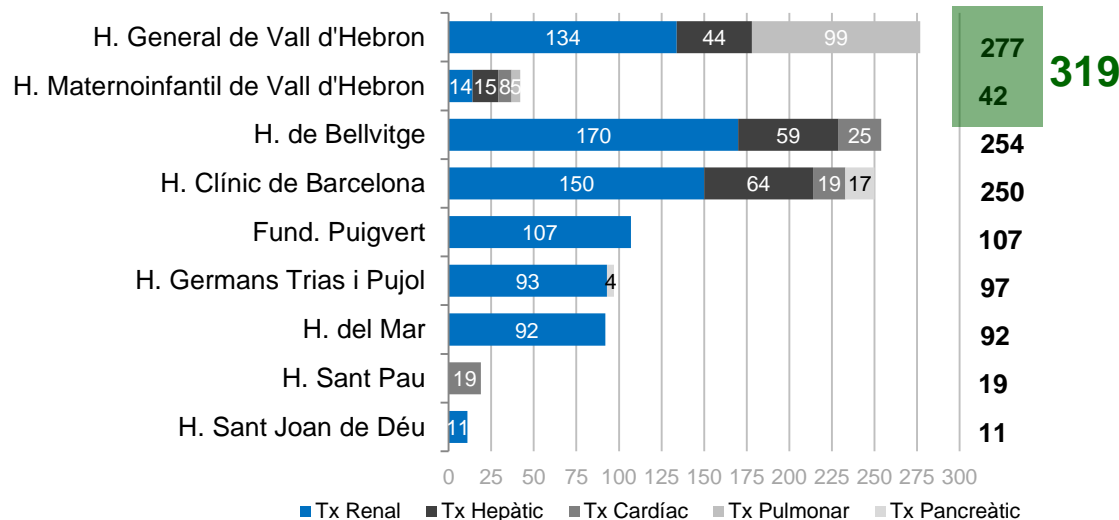
Trasplantament per tipus d'òrgan

	2018	2017	Diferència
Trasplantaments renals	771	780	-1,2
Trasplantaments hepàtics	182	160	13,8
Trasplantaments cardíacs	71	60	18,3
Trasplantaments pulmonars	104	89	16,9
Trasplantaments pancreàtics	21	17	23,5
Trasplantaments globals	1.149	1.106	3,9%

Trasplantaments de donants vius

Trasplantaments segons òrgan i centre

122

6

Els hospitals de la Vall d'Hebron han realitzat 319 trasplantaments al 2018

Trasplantament renal amb donants vius creuats

2017

3

Cadenes de trasplantament amb donant viu creuat on ha intervingut algun hospital de Catalunya

+

1

Donant altruista directe

7

Trasplantaments renals amb donant viu creuat a Catalunya

2018

7

Cadenes de trasplantament amb donant viu creuat on ha intervingut algun hospital de Catalunya

+

2

Donants altruistes directes

11

Trasplantaments renals amb donant viu creuat a Catalunya

El programa de trasplantament renal creuat ha permès realitzar 11 trasplantaments a Catalunya el 2018

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

OCATT
Organització Catalana
de Trasplantaments

<https://trasplantaments.gencat.cat>

www.facebook.com/ocattorgans

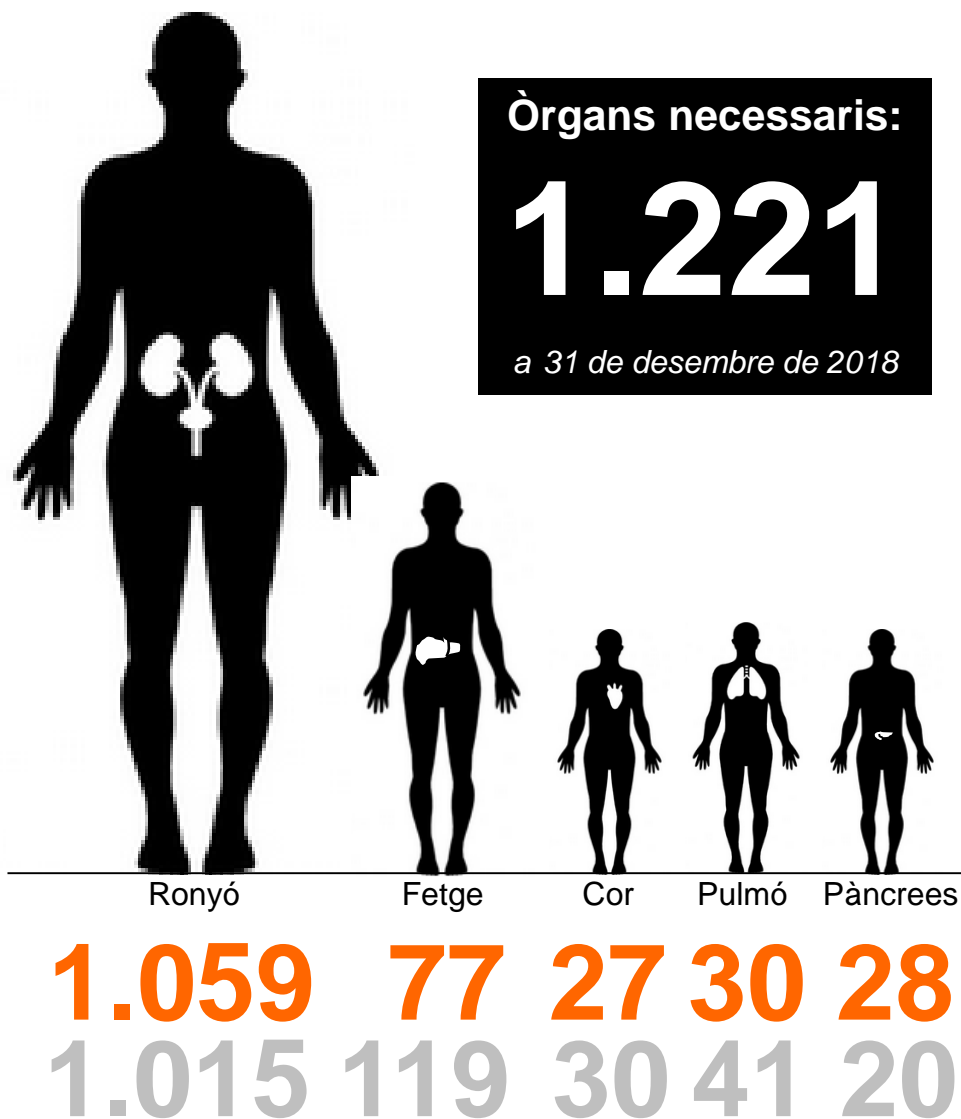
Llistes d'espera per trasplantament d'òrgans

Llista d'espera segons l'òrgan

Desembre 2018

Desembre 2017

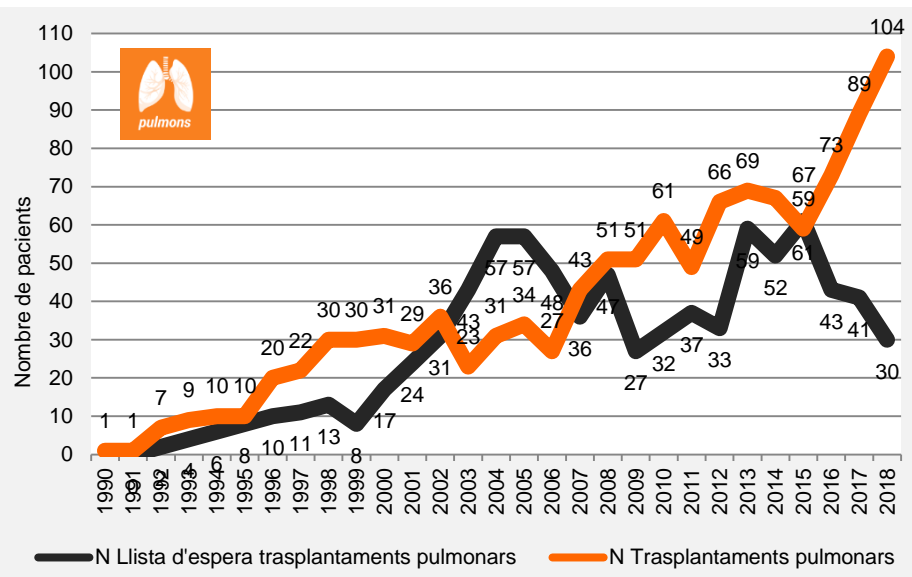
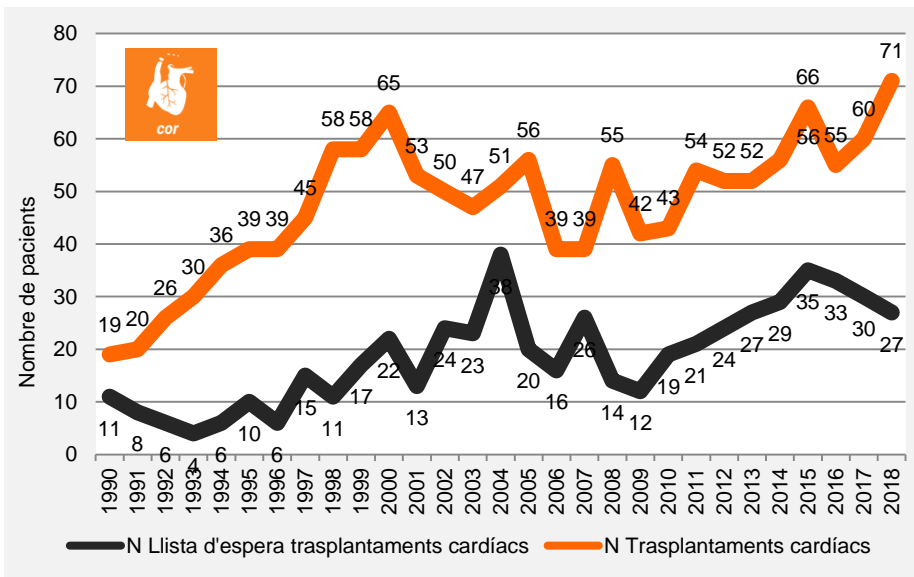
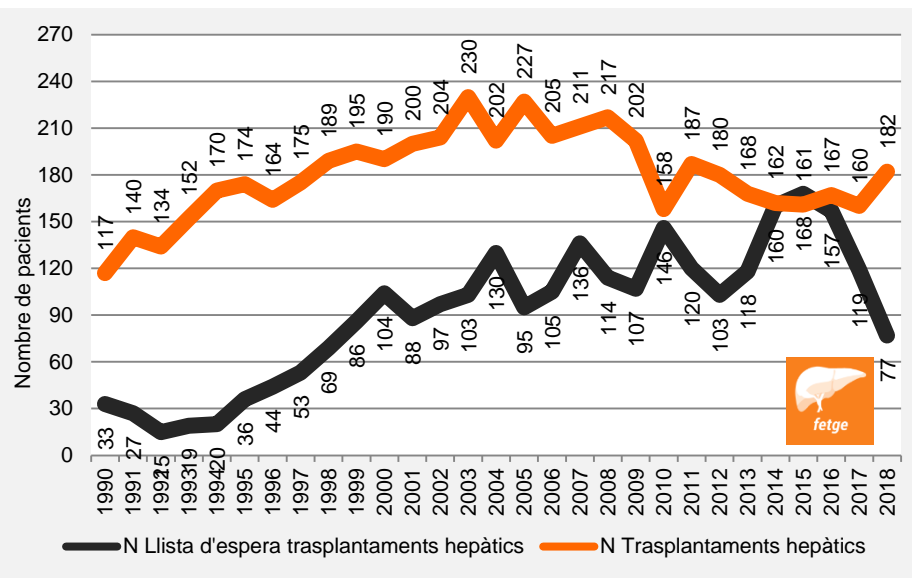
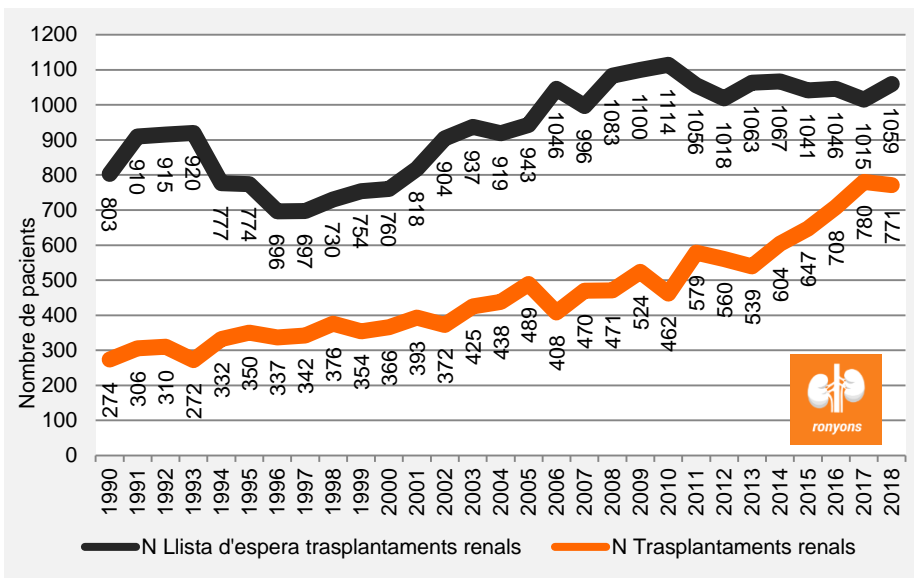
Òrgans necessaris:

1.221

a 31 de desembre de 2018

1.200 persones continuen esperant la seva oportunitat...

Relació llistes d'espera i trasplantament

2018
vs. 2017

Donació segons tipus de donant, 2018

456 Donants totals
Donant viu + Donant cadàver

328 Donants cadàver
Donant de mort encefàlica + Donant de mort en assistòlia

208 Mort encefàlica

120 Mort en assistòlia
Controlada i no controlada

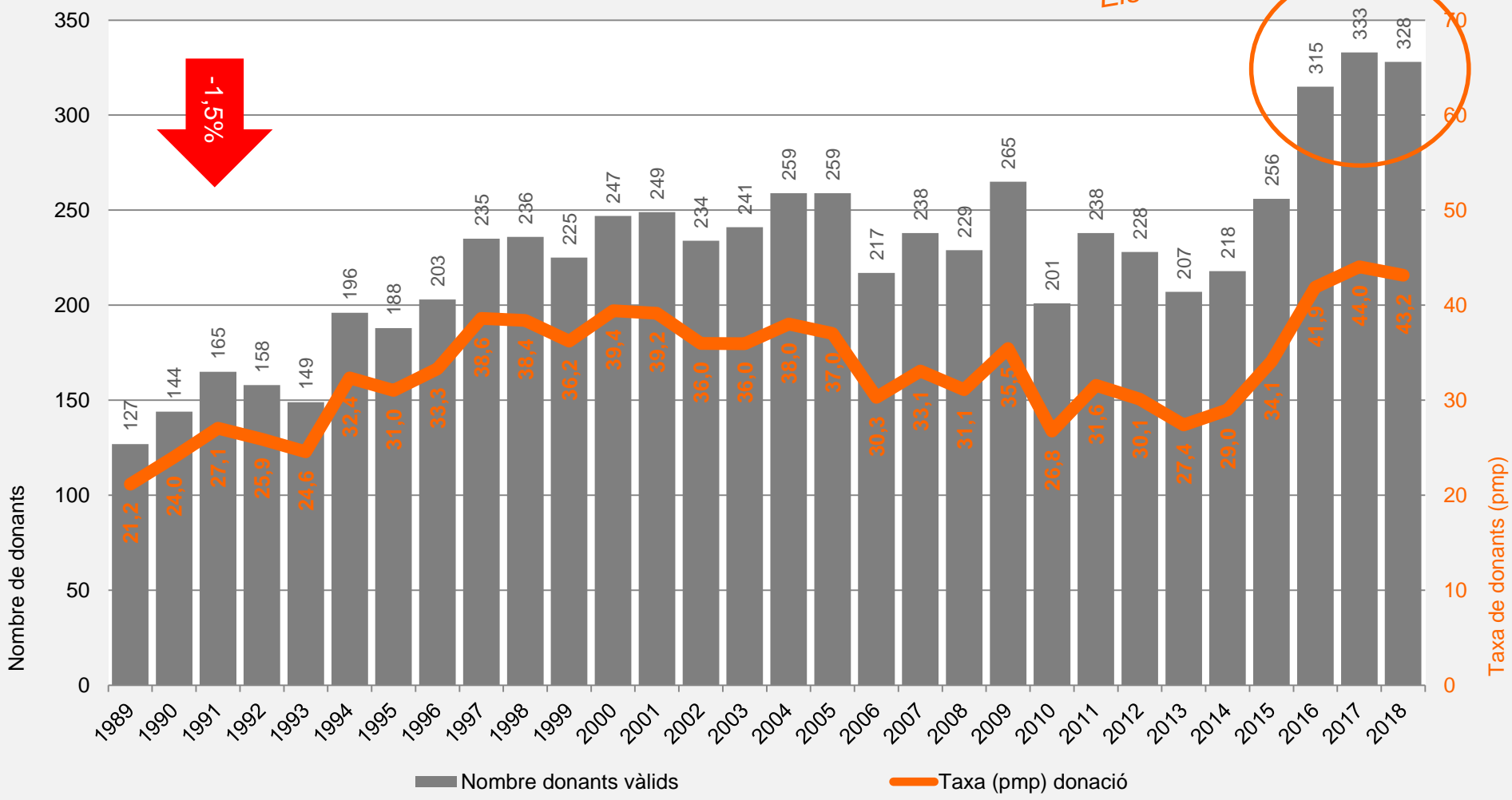

128 Donants viu

L'any 2018, 1 de cada 3 donants cadàver vàlids van ser de mort en assistòlia

Evolució de la donació de cadàver a Catalunya

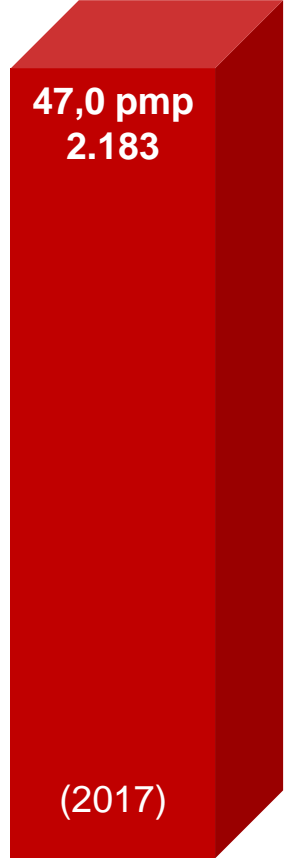
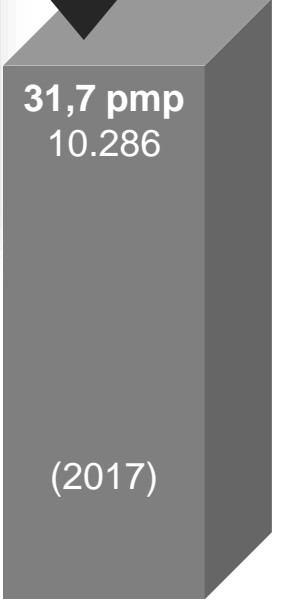
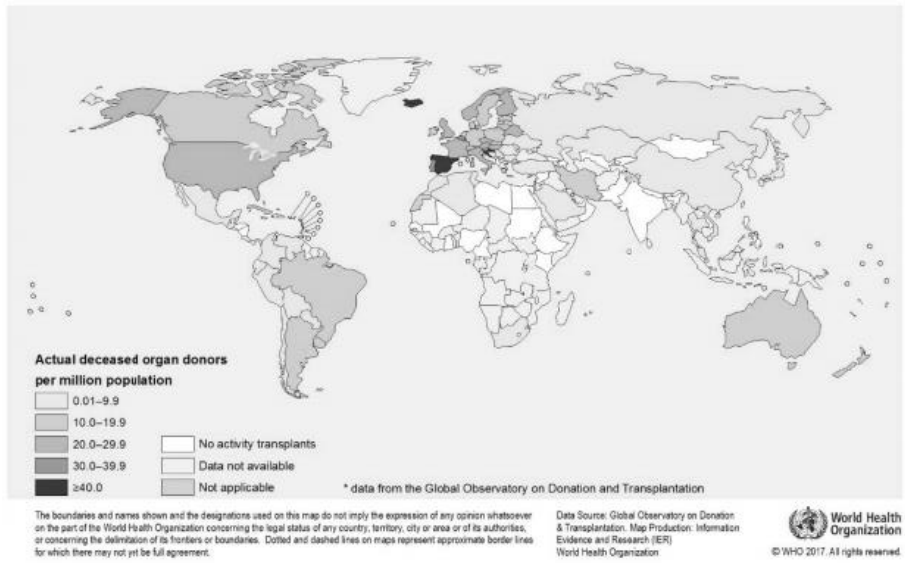
Els 3 millors anys de la història!

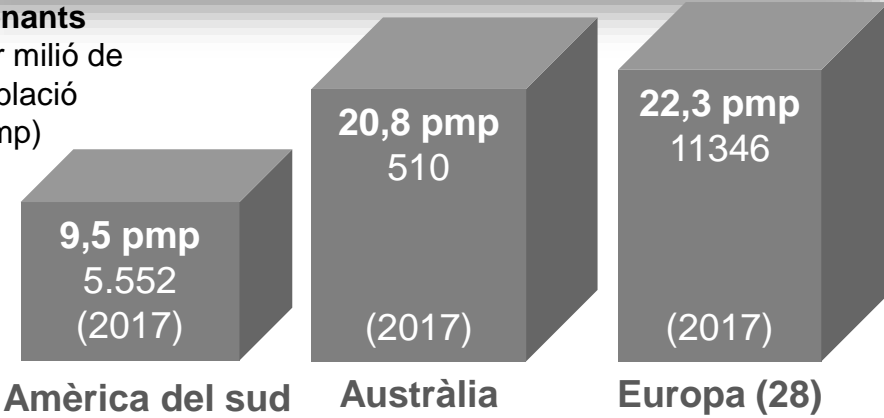
La donació al 2018 a Catalunya ha baixat lleugerament: 328 donants (Taxa de donació: 43,2 pmp)

Donació d'òrgans al món

Actual donors from deceased persons, 2015*

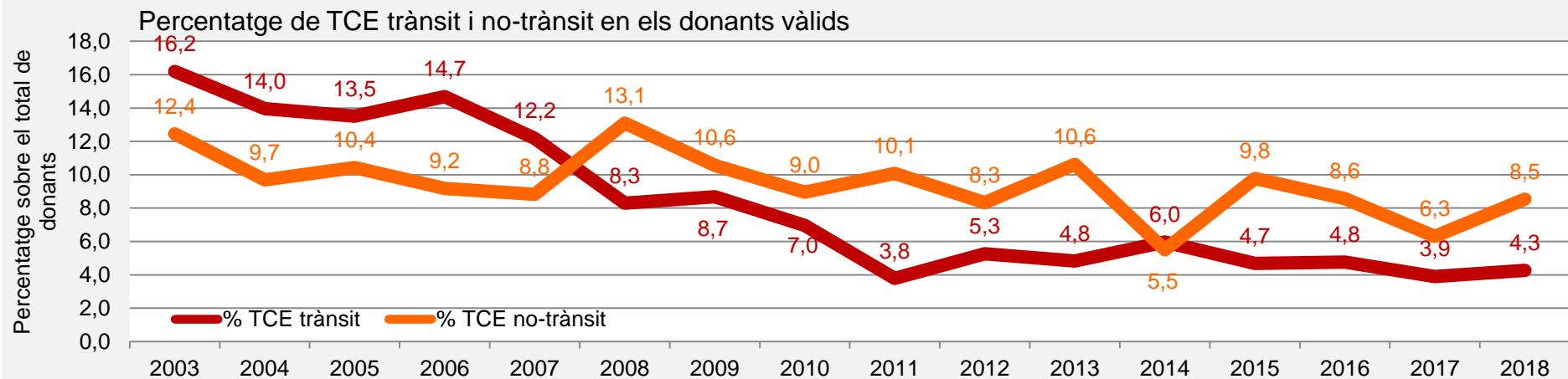
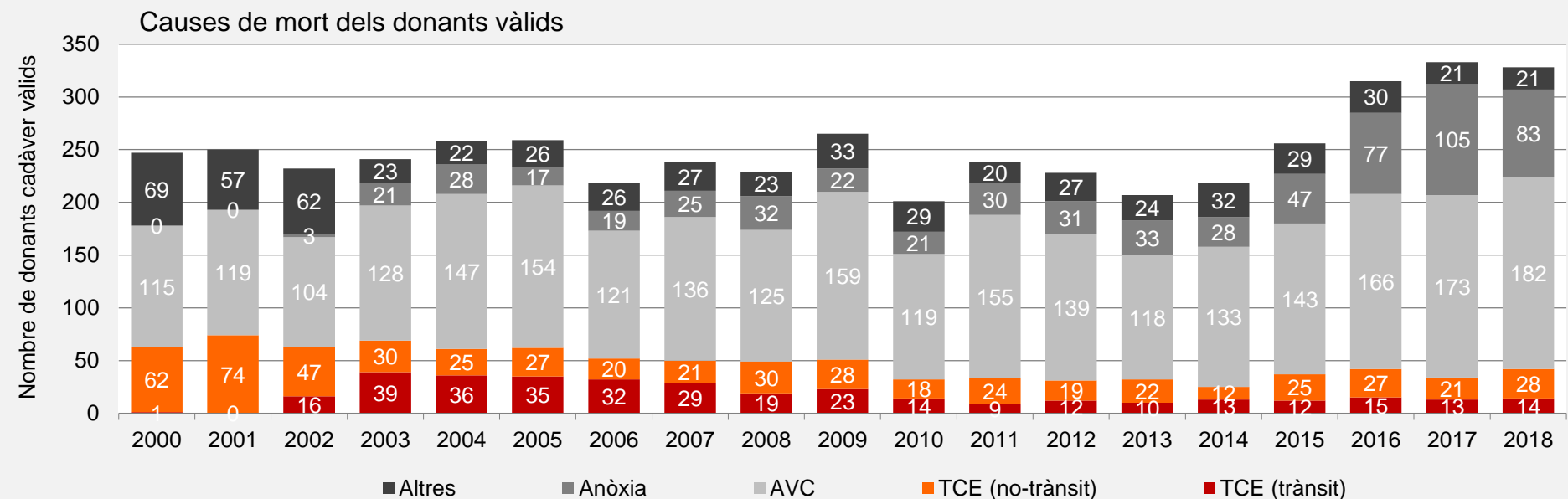
Donants per milió de població (pmp)

Font. International figures on organ donation and transplantation. Newsletter Transplant, 2018. OCATT

La taxa de donació a Catalunya (43,2 pmp) és el doble de la mitjana europea

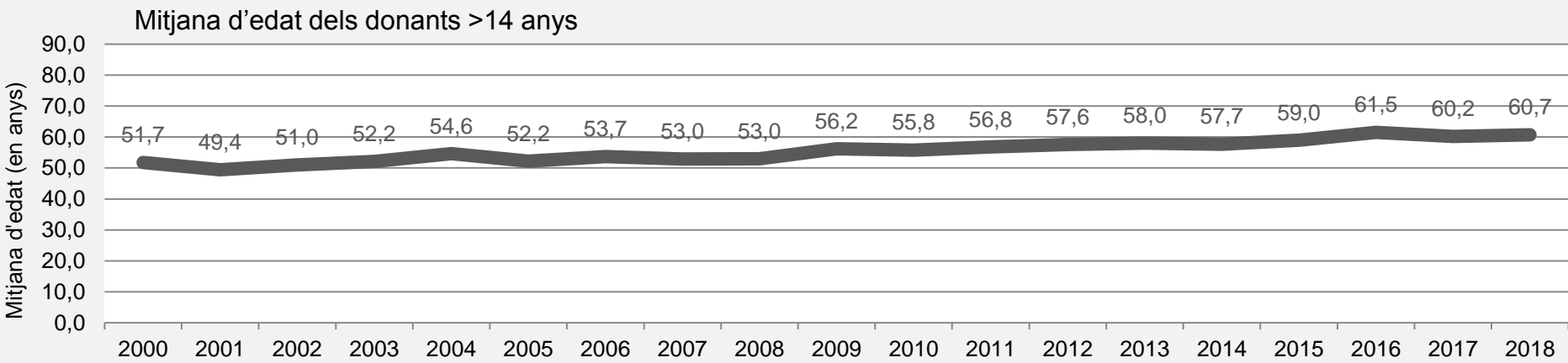
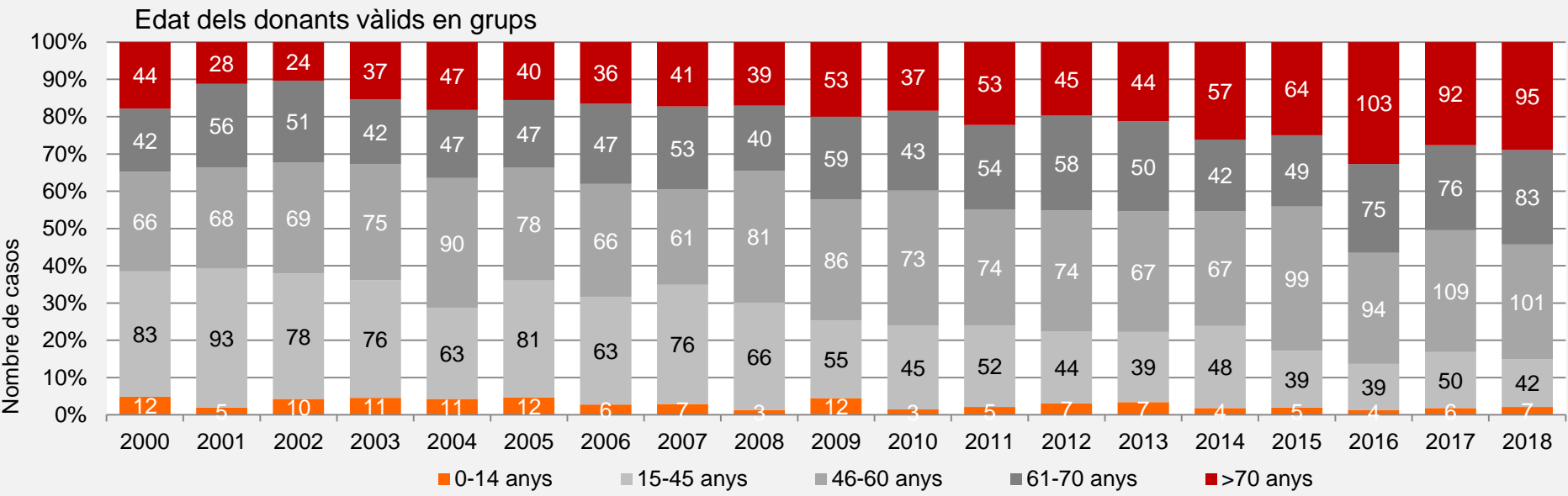
Causes de mort dels donants vàlids a Catalunya

Els donants per accident de trànsit (traumatisme cranio-encefàlic per trànsit) només representen un 4,3% del total

Edat dels donats vàlids a Catalunya (per grups i mitjana >14 anys)

El 2018, el donant més petit tenia mesos i el de més edat, 89 anys. Un 54,3% dels donants tenen més de 60 anys

Límit d'edat per la donació?

**NO HI HA LÍMIT
D'EDAT PER SER
DONANT,** DE FET EN ELS
ÚLTIMS ANYS LA MITJANA D'EDAT
DELS DONANTS S'HA INCREMENTAT
UNA MICA.

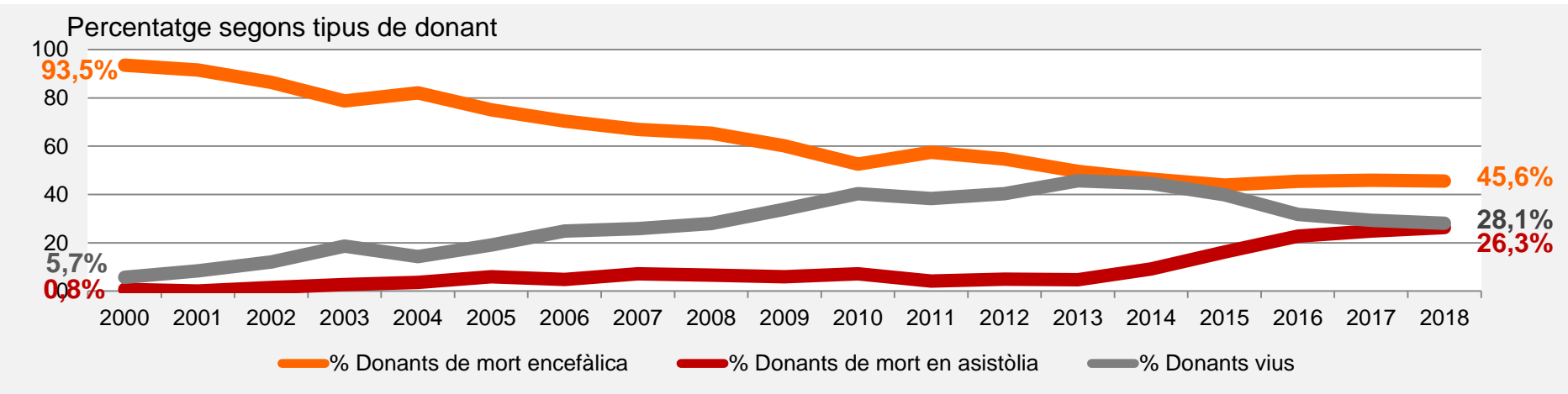
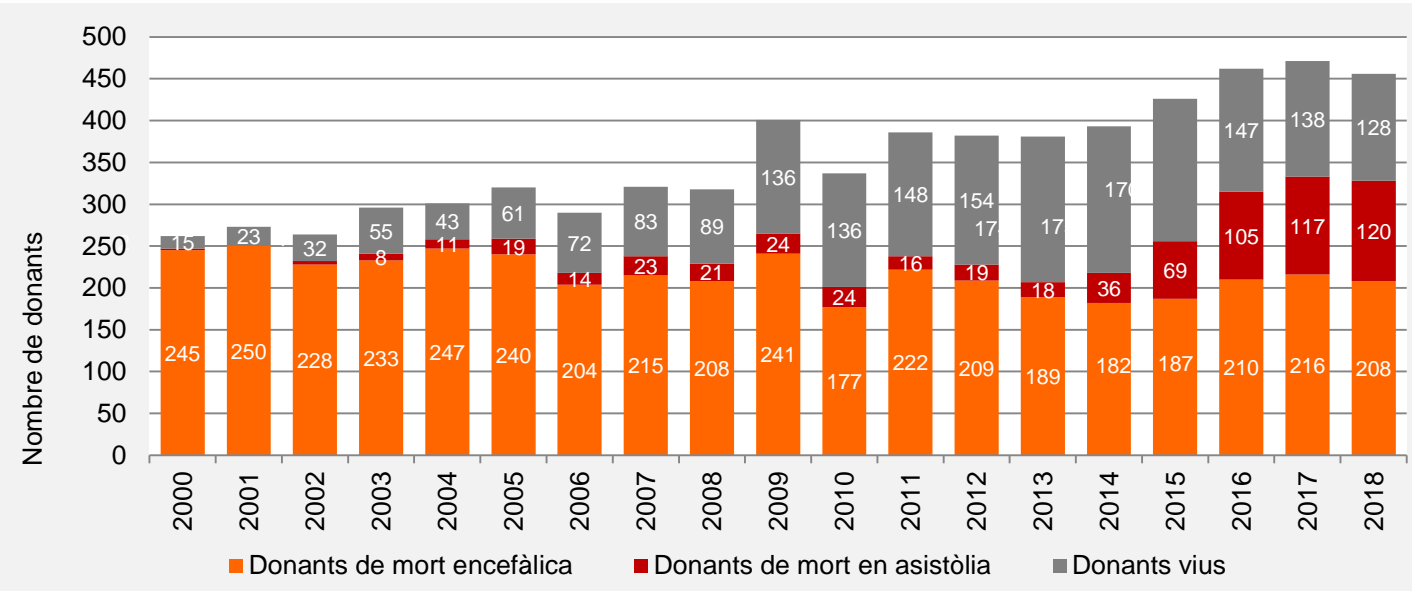
*El donant català d'edat més avançada tenia 92 anys
i, gràcies a ell, es va poder realitzar un trasplantament renal*

Donació a Catalunya segons tipus de donant

Donants vius

Donants de mort en assistència

Donants de mort encefàlica

Els donants en mort encefàlica ja només representen el 45,6% del total, però aporten un major nombre d'òrgans

Perfil dels donants cadàver vàlids (MA+ME) a Catalunya

2000

247 donants vàlids

99% donants de mort encefàlica

84% eren multiorgànics

51,7 anys és l'edat de mitjana (>14 anys)

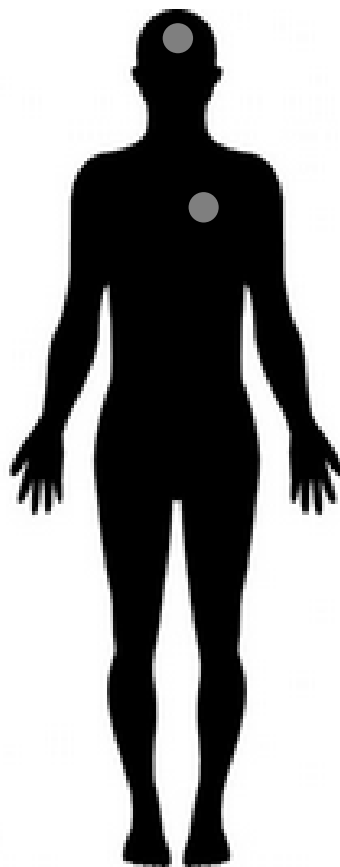
35% tenien més de 60 anys i **44** tenien més de 70 anys (18%)

59% eren homes

44% eren del grup sanguini 0

25% van morir per un traumatisme cranio-encefàlic (TCE), **47%** per un accident cerebrovascular (AVC) i **0%** per anòxia

Els 247 donants eren d'origen* espanyol (la variable "país d'origen" no era fiable a l'any 2000)

2018

328 donants vàlids

63% donants de mort encefàlica

64% eren multiorgànics

60,7 anys és l'edat de mitjana (>14 anys)

54% tenien més de 60 anys i **95** tenien més de 70 anys (29%)

59% eren homes

45% eren del grup sanguini A

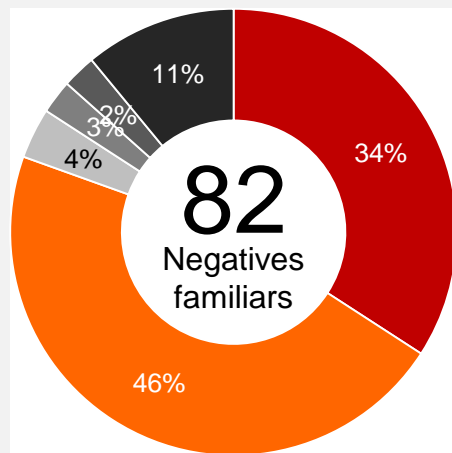
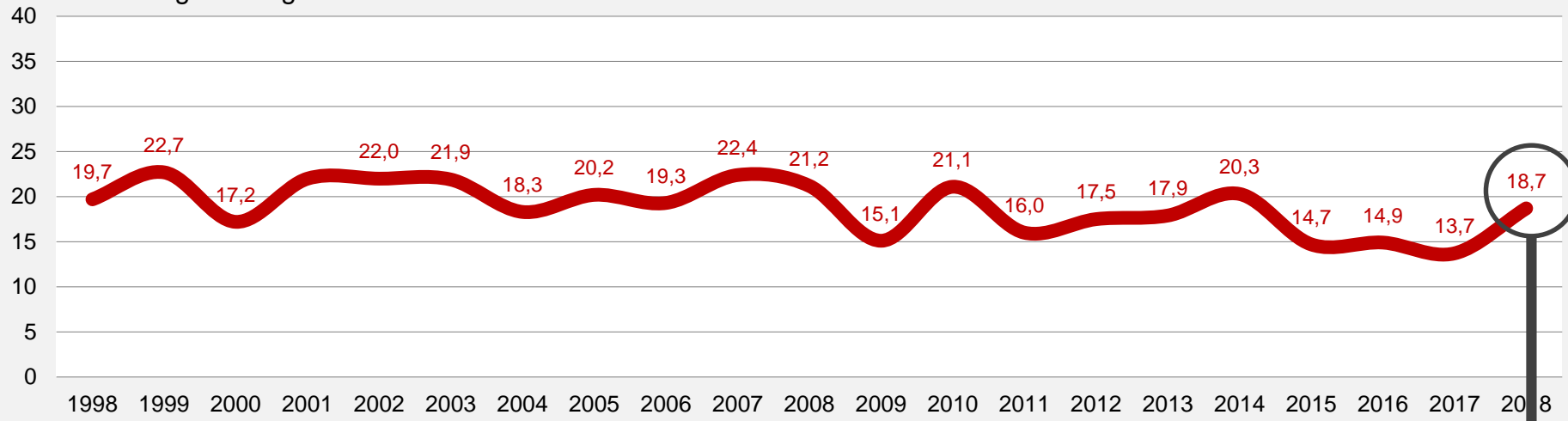
13% van morir per un traumatisme cranio-encefàlic (TCE), **56%** van morir per un accident cerebrovascular (AVC) i **25%** per anòxia

35 donants eren originaris de fora d'Espanya

El perfil del donant a Catalunya és un home d'uns 61 anys, del grup sanguini A, nascut a l'Estat espanyol i mort a causa d'un accident vascular cerebral (AVC)

Negatives a la donació d'òrgans

Percentatge de negatives familiars

Motius de les negatives familiars al 2018

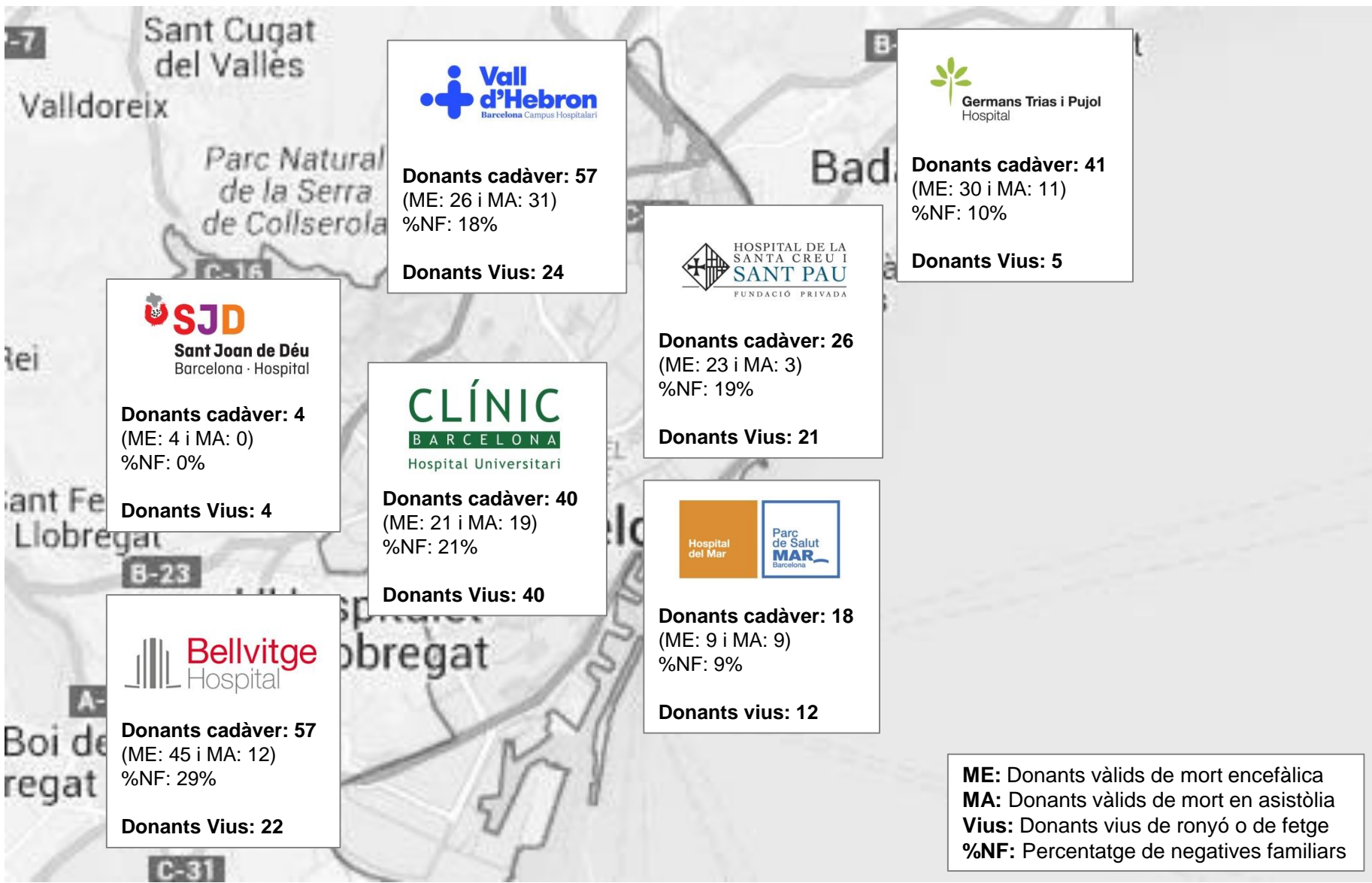
- Negativa prèvia del donant
- Negativa de la família sense cap altra raó
- Motius religiosos
- Dubtes amb la integritat corporal o amb la mort encefàlica
- Problemes amb el personal sanitari o reivindicació social
- Altres motius familiars sense especificar

21%
en casos de ME
(Mort Encefàlica)

14%
en casos de MA
(Mort en assistòlia)

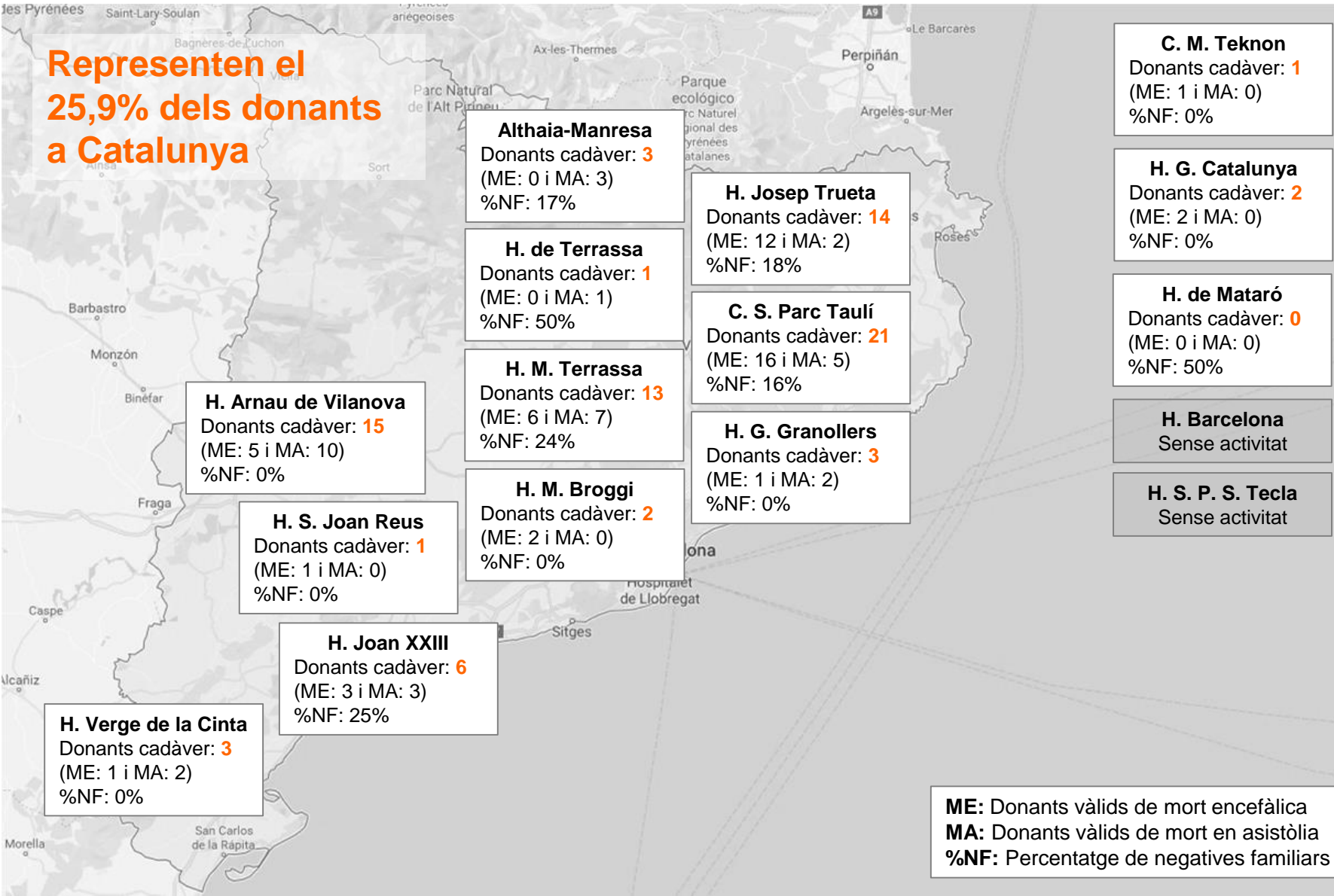
L'augment de les negatives familiars a la donació d'òrgans i teixits no és una bona notícia

Donació als centres autoritzats per trasplantament

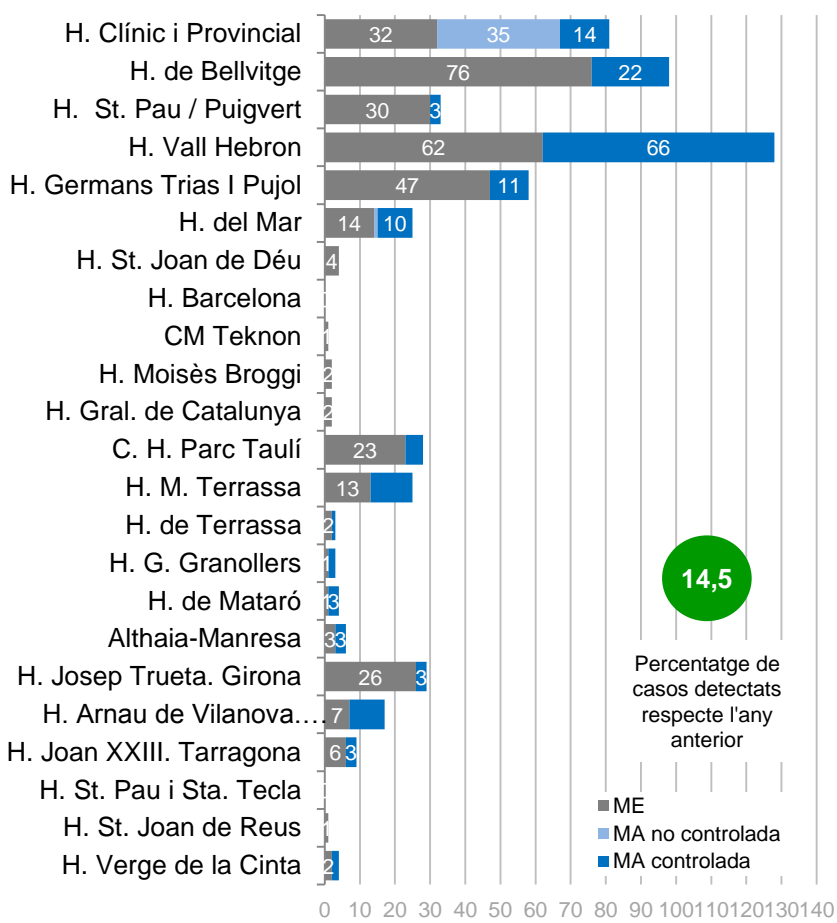
ME: Donants vàlids de mort encefàlica
MA: Donants vàlids de mort en assistència
Vius: Donants vius de ronyó o de fetge
%NF: Percentatge de negatives familiars

Donació als centres no-trasplantadors

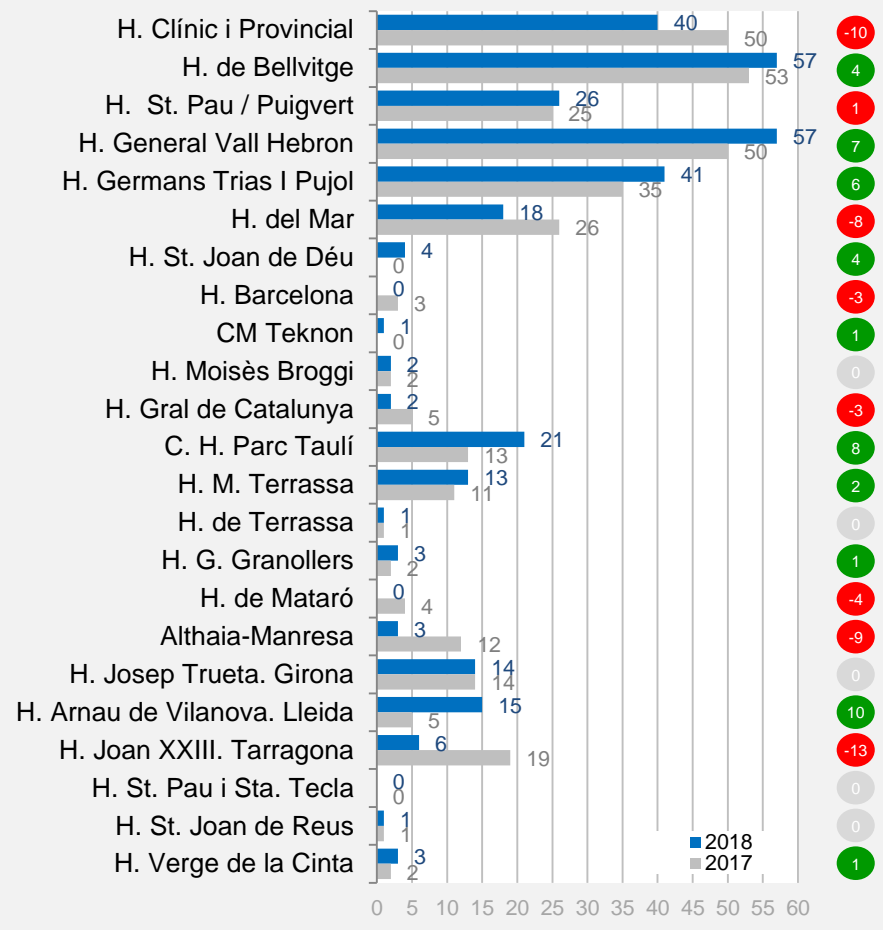

Donació de cadàver per centre

Casos detectats segons tipus de possible donant

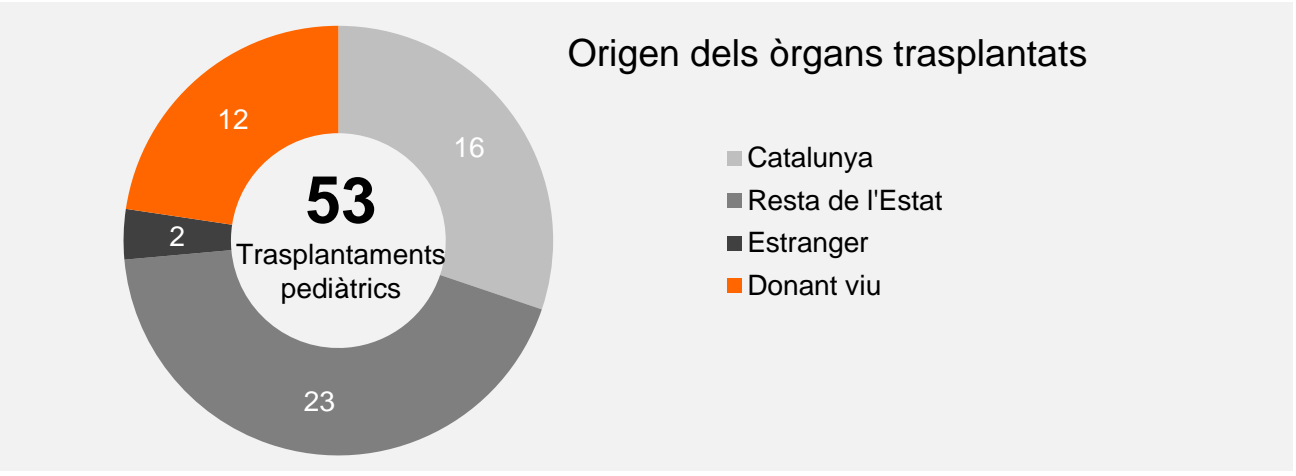
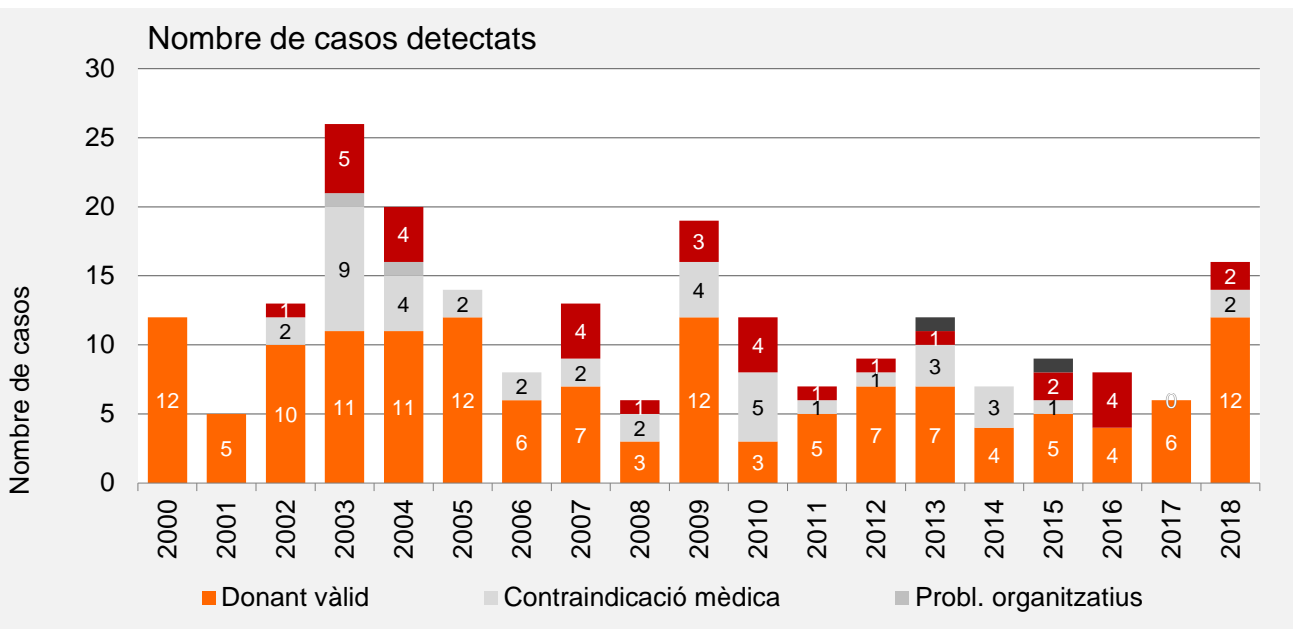

Donants cadàver vàlids

Tot i detectar més casos de possibles donants que el 2017, la donació no ha pujat

La donació pediàtrica a Catalunya

12 dels 16 casos detectats al 2018 van ser vàlids. D'aquests, 5 van morir per una anòxia, 2 per TCE, 2 per AVC i 3 per altres causes

Trasplantament en centres pediàtrics

Trasplantaments d'òrgans al 2018

53

13

25

ronyons

5*

15

fetge

8*

8

cor

1

5

pulmons

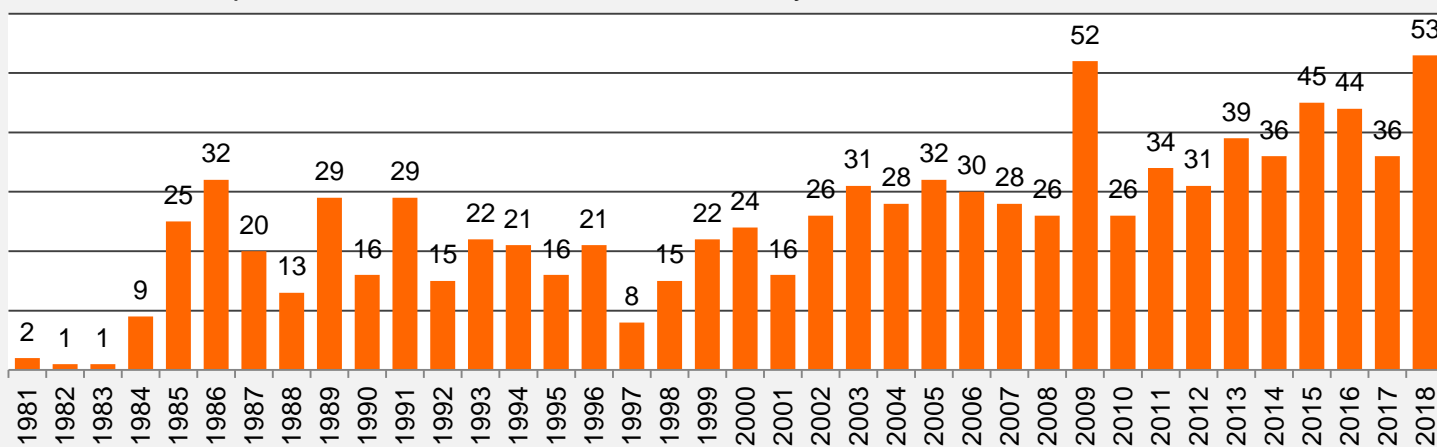
0

Pacients en llista d'espera a 31/12/2018

*Un pacient en espera d'un fetge-ronyó

Nombre de trasplantaments anuals realitzats a Catalunya, 1981-2018

954

trasplantaments
d'òrgans en
centres pediàtrics
a Catalunya,
1981-2018

El 2018 ha estat un any de rècord en trasplantaments d'òrgans en centres pediàtrics a Catalunya, amb 53 intervencions

Transplantaments de teixits

Unitats de teixit subministrades (gener-novembre 2018)

Còrnies	2.062
Total peces de teixit osteotendinós	9.276
N peces os congelat	1.436
N peces teixit tou	2.287
N peces os liofilitzat	2.748
N unitats pols de cortical	2.805
N cm ² pell	155.104
N vasos	94
N vàlvules	128

Aproximadament, 12.000 pacients s'han beneficiat dels teixits distribuïts pel Banc de Sang i Teixits (BST) de Catalunya

Seguiment de les teràpies de teixits desenvolupades el 2017

Seguiment de trasplantaments de **DMEK** (Descemet Membrane Endothelial Keratoplasty) durant el 2018 en pacients amb patologia endotelial (capa més interna de la còrnia)

Edat mitja donant: 69 anys
Número cirurgians: 15
Centres trasplantadors: 7

Còrnies preoperatòries

Seguiment a 1 mes

Seguiment curt termini: 95% adhesió primerenca
Seguiment llarg termini: 82% evolució satisfactòria
Sense advents adversos ni infeccions postoperatòries

Reducció temps recuperació visual i minimització efectes refractius

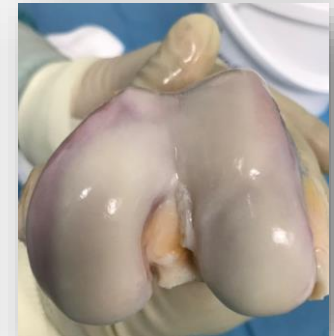
164 pacients s'han beneficiat al 2018 d'aquest tipus de trasplantament

Seguiment de trasplantaments de **cartílag fresc** durant el 2018 en pacients joves amb defectes osteocondrals grans com a alternativa a la col·locació d'una pròtesi.

Edat màx. donant < 45 anys
Número cirurgians: 3
Centres trasplantadors: 3

Cartílag femoral degenerat

Cartílag fresc preservat en el Banc de Teixits

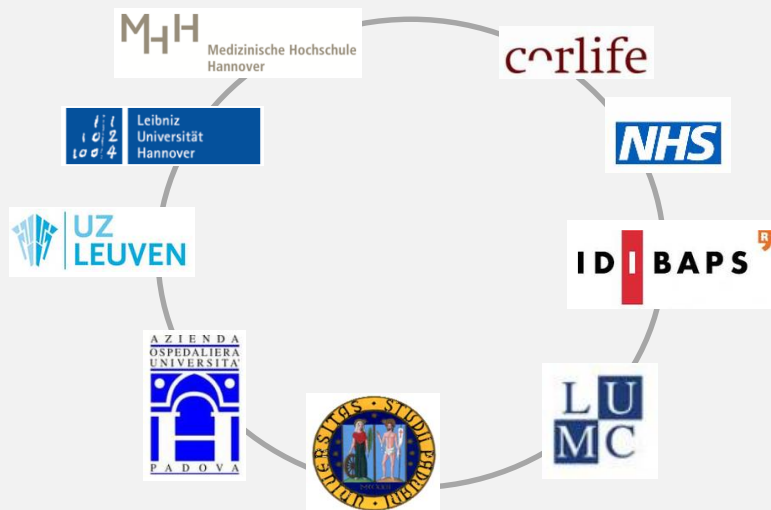
Seguiment curt termini: resposta satisfactòria
Seguiment llarg termini: evolució en curs
Sense advents adversos ni infeccions postoperatòries

Recuperació de la qualitat de vida, mobilitat de l'articulació i desaparició del dolor

16 pacients s'han beneficiat al 2018 d'aquest tipus de trasplantament amb edats entre 19 i 43 anys

Transplantament de vàlvules cardíaques descel·lularitzades

L'ARISE (Aortic Valve Replacement using Individualised Regenerative allografts) és un projecte finançat per la comissió europea que té com a objectiu realitzar un assaig clínic multicèntric de transplantament de **vàlvules cardíaques descel·lularitzades (VCD)** on participa el següent consorci europeu:

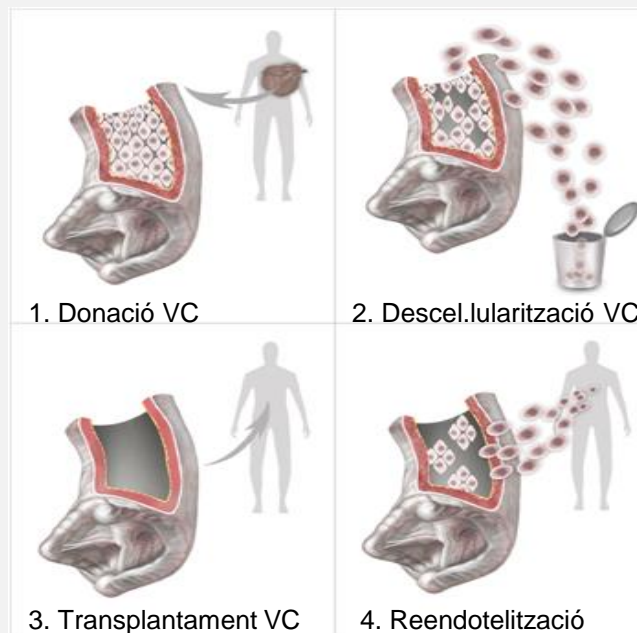

Transplantaments a l'Hospital Clínic

# pacient	any
6	2016
7	2017
3*	2018

Pacients totals operats pel consorci: 69

Al 2018, el Banc Teixits va començar a desenvolupar amb autofinançament el seu propi procés per a obtenir **vàlvules cardíaques descel·lularitzades** per a ser trasplantades en pacients amb cardiomiopaties.

Després de desenvolupar el procés de descel·lularització, **el Banc de Teixits** actualment està fent estudis de simulacions microfluídiques per avaluar la funcionalitat de les VCD

Nous productes per necessitats terapèutiques no cobertes

La pell descel·lularitzada es coneix com a **matriu dèrmica**. Durant el 2018 s'ha realitzat un estudi animal per a testar la viabilitat d'aquest teixit en dues indicacions clíniques diferents:

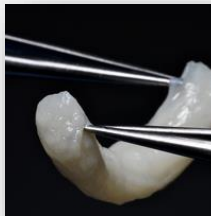
Reconstrucció sol pelvià

Reconstrucció mamària

El tractament convencional per a lesions nervioses és el transplantament de nervi del mateix pacient. El BTB es va posar com a fita pel 2018 oferir a la comunitat mèdica un **nervi descel·lularitzat** procedent de donants.

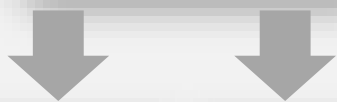

nervi descel·lularitzat al Banc de Teixits

Després de desenvolupar el procés de decel·lularització, **el Banc de Teixits** actualment està fent estudis animals per avaluar la funcionalitat

El BTB està desenvolupant nous tractaments per a grans cremats, basats en **teixits que mantenen les cèl·lules vives**, ja que està demostrat que produeixen una ràpida regeneració del teixit del pacient, respecte als mètodes tradicionals:

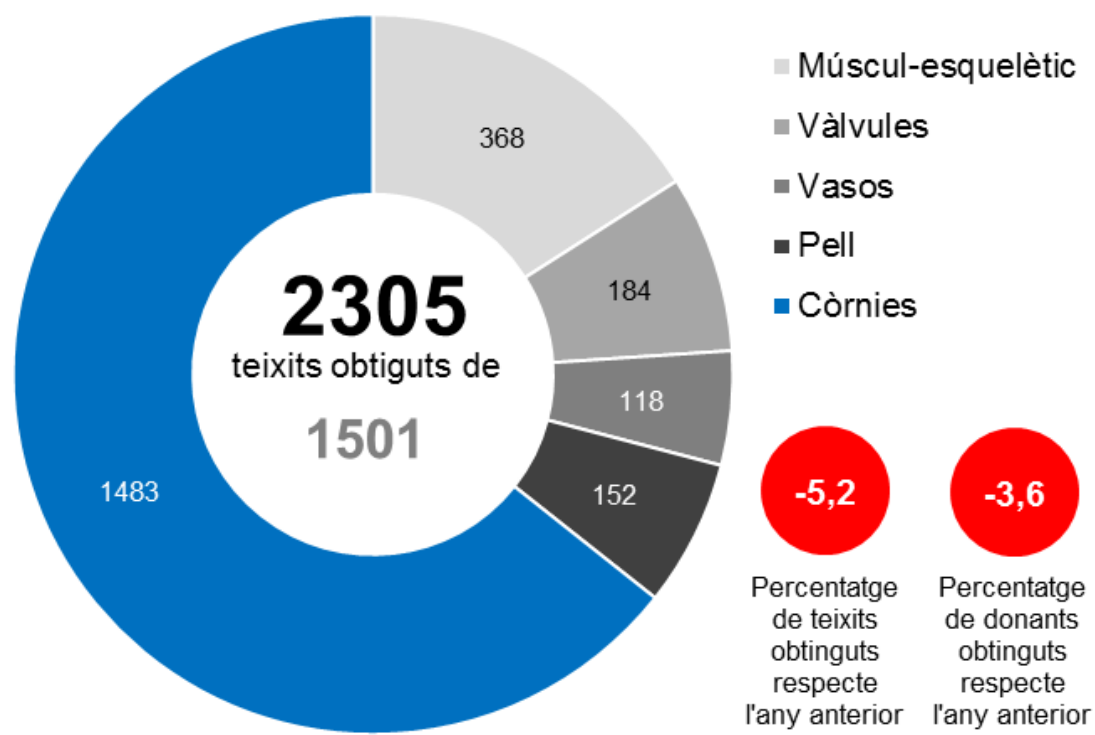
pell viva

Esprai queratinòcits

Donació de teixits a Catalunya

2018

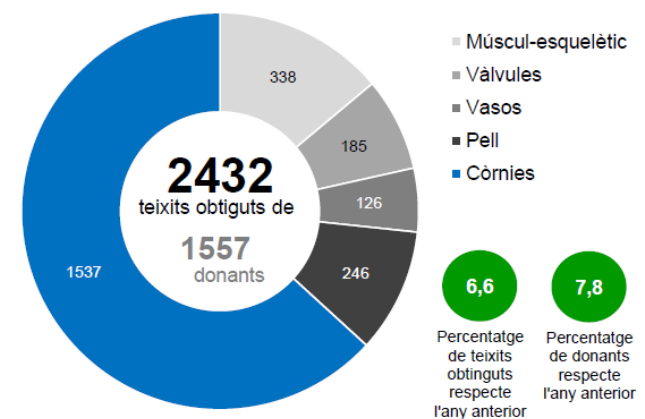

-5,2
 Percentatge de teixits obtinguts respecte l'any anterior

-3,6
 Percentatge de donants obtinguts respecte l'any anterior

*10 donants d'altres CCAA

2017

6,6
 Percentatge de teixits obtinguts respecte l'any anterior

7,8
 Percentatge de donants obtinguts respecte l'any anterior

*13 donants d'altres CCAA

Disminueix lleugerament l'activitat de donació i obtenció de teixits gestionats pel Banc de Sang i Teixits de Catalunya

Donació de teixits a Catalunya

Centres amb més activitat d'obtenció de còrnies al 2018

H. Vall d'Hebron	385
H. Clínic de Barcelona	240
H. Bellvitge	154
IMELEC	133
H. Sant Pau	92
H. Germans Trias i Pujol	62
H. General de Granollers	52
Fund. Althaia (Manresa)	49
H. Mútua de Terrassa	44
H. del Mar	41

Centres amb més activitat d'obtenció de teixit muscul-esquelètic al 2018

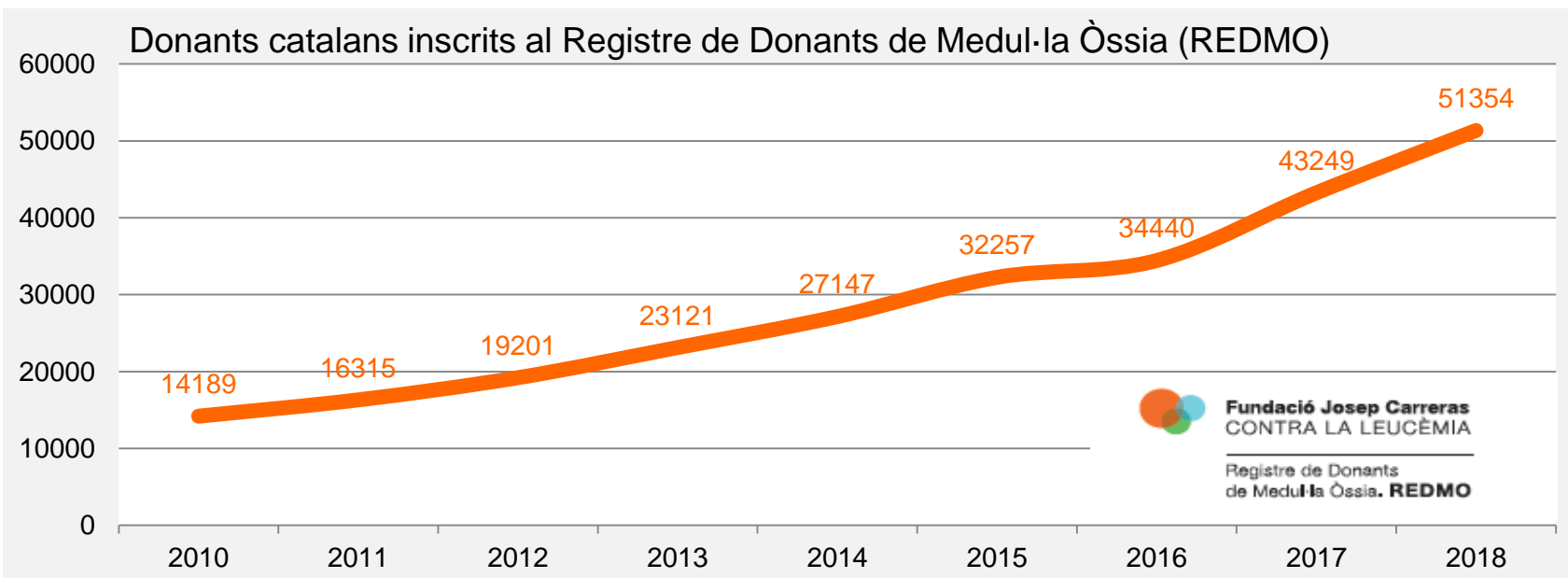
IMELEC	76
H. Bellvitge	59
H. Vall d'Hebron	54
H. Clínic de Barcelona	53
H. Germans Trias i Pujol	37
H. Sant Pau	19
H. Mútua de Terrassa	16
H. Josep Trueta (Girona)	9
H. Arnau de Vilanova (Lleida)	9
C. S. Parc Taulí	8

Medul·la òssia i sang de cordó umbilical

Donants medul·la òssia i trasplantaments no emparentats

Nous donants 2017 Catalunya	3.923
Total donants a Catalunya fins a dia d'avui	51.354
Donants efectius 2017	43
Unitats de sang de cordó BST distribuïdes 2017	72
Trasplantaments de donants no emparentats	122

Conferència de clausura del cicle sobre donació i religions

“Donació d'òrgans, una mirada cultural i religiosa”

**Donació d'òrgans, una
mirada cultural i religiosa**

Donació d'òrgans i religió, com és
aquesta relació?

Experts nacionals i internacionals i més de cent representants d'entitats culturals i religioses ens il·luminaran amb el seu coneixement sobre el tema.

 23 de gener de 2019
(Dimecres)

 16:00h.
(Durada: 3 hores amb pausa cafè)

 Palau Macaya
(Pg. Sant Joan, 108. Barcelona)

 **Assistència gratuïta amb
inscripció obligatòria**

<https://obrasociallacaixa.org/ca/centros/palau-macaya/programacion/tematica-de-pensamiento/donacion-de-organos-una-mirada-cultural-y-religiosa>

Construint confiança i coneixement: la donació d'òrgans des d'una perspectiva cultural i religiosa
CONFERÈNCIA

Palau Macaya. Dimecres 23 de gener de 2019, a les 16 h.

L'objectiu de la sessió és explicar el desenvolupament del cicle, els seminaris o tallers, els resultats obtinguts i les implicacions que tindran, a més de fer una valoració del projecte des de diferents punts de vista a escala nacional i internacional. El coordinador del projecte i un coordinador de trasplantaments explicaran les xifres, la metodologia, la dinàmica de treball i els resultats assolits als tallers. Diverses personalitats, totes elles de reconegut prestigi i expertes en el seu àmbit, oferiran una valoració del projecte des d'un punt pràctic, acadèmic i administratiu.

A càrrec de:

Marcel·lí Joan, director general d'Afers Religiosos.

Jorge Twose, comunicació i promoció de l'Organització Catalana de Trasplantaments (OCATT).

David Paredes, coordinador hospitalari de Trasplantaments de l'Hospital Clínic de Barcelona.

Joan Hernández, director del Grup de Treball Estable de les Religions.

Beatriz Domínguez-Gil, directora de la Organización Nacional de Trasplantes (ONT).

Representant del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya.

José Ramón Núñez, director del Programa de Donació i Trasplantament de l'OMS.

RESERVA LA TEVA ENTRADA >

*Gràcies als donants i a les seves famílies
el trasplantament és una realitat.
Allarga la vida, fes-te donant!*

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

OCATT
Organització Catalana
de Trasplantaments

<https://trasplantaments.gencat.cat>

www.facebook.com/ocattorgans

<http://trasplantaments.gencat.cat>

www.facebook.com/ocattorgans

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

OCATT
Organització Catalana
de Trasplantaments

<https://trasplantaments.gencat.cat>

www.facebook.com/ocattorgans